

Ändring av samfällighetens förvaltningsstadga

Gemensamma kyrkofullmäktige 17.6.2026
464/00.01.00/2025

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar godkänna förslaget till samfällighetens nya förvaltningsstadga i enlighet med bilagan så att den nya förvaltningsstadgan träder i kraft 1.8.2026.

Behandling

Beslut

Yhteinen kirkkoneuvosto 07.05.2026 § 154

Föredragande Ställf. samfällighetens direktör Forsén Stefan

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkorådet beslutar föreslå att gemensamma kyrkofullmäktige beslutar godkänna förslaget till samfällighetens nya förvaltningsstadga i enlighet med bilagan så att den nya förvaltningsstadgan träder i kraft 1.8.2026.

Behandling

Förvaltningsdirektör Silander redogjorde för ärendet.

Under handläggningen fördes tre anföranden.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Bakgrund

Den första förvaltningsstadgan för Helsingfors kyrkliga samfällighet infördes från början av 2024 till följd av ändringar i kyrkolagstiftningen. Utvecklingen av förvaltningsstadgan har utvecklats steg för steg under 2025. Bakgrunden till utvecklingsarbetet har varit behovet av att förtydliga vissa befogenhetsbestämmelser samt uppdatera förvaltningsstadgan så att den motsvarar den ändrade verksamhetsmiljön och samfällighetens nuvarande ledningssystem.

Processen med den senaste uppdateringen inleddes med initiativ och diskussioner om behovet av att utveckla förvaltningsstadgan både i gemensamma kyrkorådet (bl.a. 18.12.2025) och i gemensamma kyrkofullmäktige (bl.a. 30.10.2025 och 11.12.2025). Till förvaltningsstadgans centrala utvecklingsmål har under denna runda bl.a. hört att granska fördelningen av befogenheter mellan förtroendeorganen

och de ledande tjänsteinnehavarna, att utveckla processen för det gemensamma kyrkofullmäktiges val av personer, att reformera sättet att välja påverkansgruppen för unga samt att förtydliggöra rollerna för förtroendeorgan och kommittéer.

Gemensamma kyrkorådet behandlade vid sitt möte 15.1.2026 behovet av ändringar i förvaltningsstadgan, samtidigt som det inför gemensamma kyrkofullmäktige lade fram vissa preciseringar till paragraferna 9 och 11 i kap. 4 i förvaltningsstadgan. Gemensamma kyrkofullmäktige godkände de föreslagna ändringarna vid sitt möte 29.1.2026.

Gemensamma kyrkorådet beslutade 15.1.2026 begära att man bereder en ändring i förvaltningsstadgan utöver de andra helheter som bereds. I denna ändring remitterar man till kyrkorådet för direktörskollegiets medlemmars del överföringsrätten och genom att överföra beslutanderätten kan man bättre än nu ha möjligheten att trygga samfällighetens ledningssituation. Vid granskningen bad man särskilt bedöma befogenheterna enligt 4 kap. 9 § 3 punkten i förvaltningsstadgan ur följande synpunkt. I vilken mån är en avgränsning av dem från kyrkorådets verkningssområde verkligen nödvändigt för att möjliggöra en flexibel förvaltning.

Därefter har beredningsgruppen för stadgearbetsgruppen samt stadgearbetsgruppen fortsatt beredningen. I arbetet har man använt sig av tidigare riktlinjer, remissdebatter och utvecklingsbehov som framkommit under beredningen. Dessutom hölls en remissdebatt om vissa detaljer i förvaltningsstadgan vid gemensamma kyrkorådets seminarium 17.4.2026. Under remissdebatten konstaterades att behovet av ändringar i fastighetsdirektionens uppgifter och befogenheter inte kommer att fastställas ännu i denna omgång av uppdateringar utan man återkommer till dem under hösten 2026 så att eventuella ändringar kan träda i kraft från och med början av år 2027.

Det slutliga förslag till förvaltningsstadga, som stadgearbetsgruppen godkänt vid sitt möte 24.4.2026 finns som bilaga. Som bilaga finns dessutom en version som visar de ändringar som skett i förhållande till den gällande förvaltningsstadgan. I versionen i fråga är tilläggsförslagen markerade med grön färg och förslag för radering med röd färg och överstrykning.

Förslaget till förvaltningsstadga har utarbetats så att det bildar en sammanhängande helhet och stöder den strategiska ledningen av den kyrkliga samfälligheten samt verksamhetens smidighet.

Motiveringar för beslutsförslaget

Lönesystemet för högsta ledningen och dess förhållande till förvaltningsstadgan

Personaldirektörens befogenheter (förvaltningsstadgan 4 kap. 9 § 7 mom.) har preciserats så att de inte gäller den högsta ledningen eller avdelningsdirektörerna. Bakom finns ett behov av att skilja den högsta ledningens lön från det övriga lönesystemet, eftersom det inte är lämpligt att behandla lönen för arbetsgivaren i samma system som den övriga personalen. Den nuvarande lösningen grundar sig på att högsta ledningens lönesättning bereds separat och beslutas i ändamålsenligt organ utan att någon särskild lönearbetsgrupp läggs till förvaltningsstadgan.

Val och sammansättning av påverkansgruppen för unga

Valet och sammansättningen av samfällighetens påverkansgrupp för unga (8 kap. 1 §) har preciserats så att man i fortsättningen väljer en ordinarie medlem från varje församling till gruppen. Valet görs i församlingarnas egna påverkansgrupper och fastställs i gemensamma kyrkorådet. Man har inte ansett det nödvändigt att bestämmelserna omfattar kvoter. Genom ändringen säkerställs en rättvis representation samt ett tydligt och enhetligt förfarande.

Man har velat hålla kriterierna för medlemskap i påverkansgruppen flexibla (så som tidigare), dvs. för medlemskap räcker att personen är en konfirmerad medlem av kyrkan och under 29 år. Det här innebär att man således inte tappar sitt medlemskap ifall man exempelvis byter församling.

Eftersom det är fråga om ett påverkansorgan som inrättats av samfälligheten och som inte regleras i lagstiftningen, förutsätter man inte då gruppen väljs att lagstiftning om sammansättningen av organ som utövar offentlig makt enligt jämställdhetslagen följs. Detta har varit en stark önskan från ungdomarna själva, för att kunna beakta könsmångfalden i gruppen. Därtill har ungdomarna önskat att då gruppens medlemmar väljs försäkras man sig om att gruppen återspeglar ungas mångfald så brett som möjligt.

Fastighetsdirektionens befogenhet vid arrende av tomter

Den nuvarande regleringen i 5 kap. 6 § 3 punkten har enbart gällt byggnader och lägenheter och det har varit oklart om befogenheterna sträcker sig till arrende av mark eller om det med stöd av kyrkolagen hör till gemensamma kyrkofullmäktige. I stadgeförslaget har man ändrat befogenheten så att fastighetsdirektionen i fortsättningen kan fatta beslut om att arrendera fastigheter för högst fem år.

I fråga om fastighetsdirektionens övriga befogenheter och uppgift föreslås inga ändringar i detta skede utan man återkommer till helheterna under hösten 2026.

Placeringsdelegationens och revisionsutskottets ställning i förvaltningsstadgan

Det ansågs inte nödvändigt att lägga till dessa organ i förvaltningsstadgan, utan deras inrättande och uppgifter kommer även i fortsättningen att beslutas genom separat beslut av organ. Förfarandet är detsamma som för lönegruppen.

Skötsel av vanliga domstolsärenden

Målet med det föreslagna tillägget till förvaltningsdirektörens befogenhet (4 kap. 9 § 4 mom.) är att förtydliga hur befogenheterna fördelas och effektivisera handläggningen av små tvistemål. För att handläggningen ska kunna vara smidig och administrativt lätt att hantera är det ändamålsenligt att vanliga tvister och tvister om indrivning av fordringar med små eurobelopp samt övriga rutinmässiga domstolsärenden hör till förvaltningsdirektörens befogenheter.

Samtidigt säkerställs att principiellt eller ekonomiskt viktiga ärenden fortfarande behandlas i gemensamma kyrkorådet. Ändringen kommer att förbättra effektiviteten i beslutsfattandet, minska den administrativa bördan och möjliggöra snabbare reaktioner i tvistemål, brottmål och förvaltningsdomstolsärenden, utan att äventyra lämplig styrning och kontroll.

Avstå föregripande från överföringsrätt

Den tidigare anteckningen förvaltningsstadgan (4 kap. 11 §) stämde inte helt överens med kyrkolagen och därför kommer man i fortsättningen att förverkliga att avstå från överföringsrätten som beslut av organ och inte som anteckning i förvaltningsstadgan. I förvaltningsstadgan lämnas en hänvisning (4 kap. 11 § 8 mom.) om att gemensamma kyrkorådet på förhand kan avstå från sin överföringsrätt högst för sin mandattid. I församlingarnas förvaltningsstadgor ska man i fortsättningen beakta samma ändring.

Ändringar i tjänsteinnehavarnas befogenhet bland annat beträffande kortvariga anställningsförhållanden

Syftet med det nya 3 mom. som föreslås till 4 kap. 11 § i förvaltningsstadgan är att förenkla handläggningen av personalärenden och underlätta det administrativa förfarandet, särskilt i kortvariga anställningsförhållanden. När det gäller anställningsförhållanden kortare än sex månader (bl.a. sommararbetare), och anställning av oavlönade arbetsprövare och praktikanter är det inte lämpligt att kräva ett separat tjänsteinnehavarbeslut, utan beslutsfattandet kan genomföras mer flexibelt på operativ nivå.

Samtidigt preciseras skyldigheten att föra en förteckning och den därtill hörande rätten till överföring, så att bestämmelserna om befogenhet är tydliga och enhetliga. Förändringen minskar onödigt administrativt arbete, påskyndar rekryteringsprocesser och säkerställer att beslutsfattandet är ändamålsenligt utan att förutsättningarna för övervakning och uppföljning försämras.

Begränsningar på enskilda tjänsteinnehavares befogenhet

Det är frågan om ändringar i tre befogenheter i 4 kap. 9 §. Ändringar föreslås till punkterna a, b, e, j och x. Syftet med ändringen är att balansera den operativa ledningens flexibilitet och gemensamma kyrkorådets strategiska styrnings- och beslutanderätt. Vid bedömningen har enskilda punkter för befogenhet identifierats där beslutsfattandets betydelse är sådan att det är motiverat att precisera eller begränsa befogenheten.

Särskilt i ärenden som gäller tjänsterna samfällighetens direktör och avdelningsdirektörer är det lämpligt att förbehålla beslutanderätten i fråga om vissa helheter hos gemensamma kyrkorådet för att säkerställa beslutens principiella och organisatoriska betydelse. Förändringen förtydligar förvaltningens befogenhetsförhållanden.

Utveckling av processen för personal gjorda av gemensamma kyrkofullmäktige

I paragraferna 22 och 23 i kapitel 3 i förvaltningsstadgan ingår ändringar enligt den slutrapport som arbetsgruppen för utveckling av processen för personal gjort. Gemensamma kyrkofullmäktige antecknade arbetsgruppens slutrapport för kännedom vid sitt möte 12.3.2026 § 24.

Upphandlingsgräns för ramavtal

Vid den ändring som avses i 4 kap. 9 § 1 mom. 1 punkten skulle befogenheten för samfällighetens direktör och avdelningsdirektörer ändras så att de kan ingå sådana ramavtal som till sitt värde faller under deras beslutanderätt. Syftet med ändringen är att förenhetliga befogenheterna för ramavtal med annan upphandlingsverksamhet och att undanröja den nuvarande inkonsekvensen i beslutsfattandet. Inom ramen för själva ramavtalet åtar man sig ännu inte att skaffa någonting, utan man skapar endast en ram för eventuella framtida upphandlingar. För upphandling inom ramen för ett ramavtal ska normala befogenhetsgränser för upphandling tillämpas.

Med ändringen säkerställs att beslutanderätten i fråga om ramavtal fastställs inom samma gränser sett till eurobelopp och samma principer som vid andra upphandlingar. Detta kommer att förtydliga bestämmelserna för befogenheter, effektivisera beslutsfattandet och förbättra samstämmigheten i förvaltningen.

I samband med detta föreslås att fastighetsdirektionens befogenheter (5 kap. 6 § 1 punkt) ändras så att fastighetsdirektören kan ingå sådana ramavtal som till sitt värde faller under fastighetsdirektörens beslutanderätt.

Språkliga korrigeringar

I samband med utarbetandet av förslaget till förvaltningsstadga har texten också gått igenom ur ett språkligt perspektiv. Med ändringarna har man strävat till att förtydliga författningstexten, förenhetliga användningen av begrepp samt förbättra läsbarheten och samstämmigheten.

Förenhetligandet av begreppen åtföljs bl. a. av att ordet "gemensamma" systematiskt tagits bort från gemensamma kyrkofullmäktiges och gemensamma kyrkorådets namns sammanhang i enlighet med anteckningen i 1 kap. 2 § i förvaltningsstadgan.

De språkliga korrigeringarna har bl.a. preciserat formuleringarna och strukit uttryck som ger utrymme för tolkning, harmoniserat terminologin för hela förvaltningsstadgan samt förtydligat meningsstrukturen och utformningen av paragraferna.

Konsekvens- och riskbedömning

I ändringen av förvaltningsstadgan ändras hur de ungas påverkansgrupp väljs samt hur sammansättningen fastställs. Denna ändring medför därmed barnkonsekvenser. Förändringarna har gjorts på de ungas eget initiativ och syftet med ändringarna har varit att stärka ungas delaktighet samt att till exempel göra det möjligt för dem att bibehålla sitt medlemskap i påverkansgruppen för unga även i en sådan situation där en ungdom som är med i verksamheten inom en Helsingfors församling inte är inskriven i Helsingfors eller att hens församling ändras mitt i perioden.

Tidtabell

Om gemensamma kyrkorådet så beslutar förs förslaget på ändring av förvaltningsstadgan till gemensamma kyrkofullmäktiges handläggning vid mötet 17.6.2026.

Den reviderade förvaltningsstadgan skulle enligt förslaget träda i kraft 1.8.2026 och ersätta den nuvarande förvaltningsstadgan som trädde i kraft 1.8. 2025 och uppdaterades 29.1.2026.

Konsekvens- och riskbedömning

Förslagen till stadgeändringar som gäller valet av ungas påverkansgrupp och sammansättningen av gruppen (8 kap. 1 §) förtydligar urvalsprocessen för medlemmar i påverkansgruppen, vilket säkerställer att ungdomar från varje församling får sin röst hörd i samfällighetens påverkansgrupp för unga. Att man inte tillämpar könskvoter till påverkansgruppens sammansättning förebygger beaktandet av könsmångfald i gruppen, enligt de ungas önskemål.

Grunder för befogenhet

Kyrkolagen 3 kap. 7 § och 16.3 §
Kyrkoordningen 3 kap 35 §

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Juha Silander, juha.silander@evl.fi

Distribution

De gemensamma tjänsternas avdelningar